

Taxa postala
keltető in num.
No. 224718/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Baros

KELET

ISZTÓPOLITIKAI NAPILAP

Előfizetőknek
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jánosi
Terenc. Búcsu szerkesztő: Hód
szegi Ernő, Sírda Cobălcescu st.

Szerda, 1937. július 14.

5997. EV.
AV 6.

XX. ÉVF.
156. SZÁM

Az évforduló

Évforduló lesz. Két politikus szerencsés találkozásának és egy pártnak való egyesülésének évfordulóját ünneplik.

Az ország életében lényeges esemény volt a találkozás. Cuza professor, a lasi öreg, a parlamenti ülések szórakoztatója össztalálkozott az eszmék frontján Goga Octavianal, a költő-politikussal.

Azóta vált a nemzeti keresztény párt az ország harcos és a hitlerista harci módor minden eszközt alkalmazó politikai pártjává.

A találkozás évfordulójából arra emlékeztünk a legszomorubbán, hogy Goga Octavian, a költő és humanista a szélsőséges járműbe fogta magát. Lebilincselő, színes írásai a vak gyűlölet és logikátlanság pamfletjeire cserélte át, nagy vívőerejű szónoklataiból most a békés népretek elleni féktelen izgatás tüze árad.

Amilyen arányban csökkent a fuzió után Goga Octavian jelentősége a politikai életben olyan mértékben nőtt a Cuzaé.

Amikor a szénatuban felszólt, a honatyák nagy érdeklődéssel és helyességgel hallgatják. A sajtó tele van vele. Hogy Hitler előtt akarta már megvalósítani a hitlerizmust. Hogy a Führer tőle tanult.

Lelkesítő és felemelő érzés. Nem csoda tehát, ha a nemzeti keresztény pártban annak elnöke, Goga, eltérőül a tiszteletbeli elnök, Cuza, népszerűsége és politikai jelentősége mellett.

A választási sikerek nem a Goga, hanem a Cuza megyéiben gazdagították a pártot.

Goga a fuzióval nem csak irói zsenijének fordított hátát, de társadalmi tekintélyének is.

Az évforduló napján ezek a tények. Az ország közléte szegényedett. Szegényedett, mert elvesztette Gogát. Szegényedett, mert megkapta Cuzá.

Ütközet Peking körül

Észak-Kínában megdörmültek az ágyuk, tankok indultak rohamra, japán és kínai csapatok formális harci alakulatokban ütköztek meg egymással.

A régóta fokozódó kínai-japán feszültség, úgy látszik, komoly háborúvá fejlődik, amelynek következményei beláthatatlanok, de mindenesetre fenyegetők s könnyen annak a békének felborulására vezethetnek, amelyet Nyugaton is csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehet immár fenntartani.

A kínai kormány alighanem igaza van, amikor Japánra hárítja a felelősséget Peking körül kibörtant harcok miatt, amelyek talán csak bevezetők egy gigantikus arányú távolkeleti mérkőzésnek. A japán szoidateszka régi eszközeihez nyult annak érdekében, hogy a kínai csapatok ellenállását kiprovokálja: ő maga provokált és provokációját a kínaiak kezdeményezésekként igyekeztek feltüntetni.

Már maga az a tény, hogy japán csapatok kínai területen kerültek, hadüzenet nélkül, harci érintkezésbe kínai csapatokkal, annak bizonyossága, hogy Japán jogtalanul és pusztán a nyers erőszakra támaszkodva olyan területeket szállított meg katonailag Kínában, amelyekhez jogilag semmiféle köze nem volt s amely területek a kínai kormány renntartósága alá tartoznak.

Ez csak úgy történhetett meg, hogy a japán betérés idején a kínai kormány nem állottak rendelkezésre megfelelő csapatok, hogy a japán előretörést fennarthassa. A japán katonai klük éppen ennek tudatában kebelezte be először Mandzsúriát és szakhathatta ki az integer Kína testéből az északi tartományokat.

A japán kormány többek között azzal is indokolja a fegyveres provokációt, hogy Kínában elviselhetetlen méreteket öltött a japánellenes hangulat és agitáció. Hogy ez az indoklás milyen képmutató, annak legkétszertelenebb bizonyítéka az, hogy a japán kormány egyetlen szóval sem említi meg, miszerint a japánellenes hangulatnak éppen a japánok jogtalan katonai akciója és az észak-kínai népet leigázó féktelen terrorja az oka.

Ha tehát a Távol-Keleten egy egész világot megrendítő, nagy háború fog kibörtanni, ha a megalázott és a japán imperializmus

Károly király megtekintette a párizsi világkiállítás román csarnokát

Nagy ünneplésben részesítette a közönség az uralkodót a Mathurins-színházban

Lebrun köztársasági elnök ebédet adott a király tiszteletére

Párizs, július 13. (Rador.) Albert Lebrun és neje tegnap ebédet adtak Öfelsége Károly király tiszteletére, amelyen hivatalosak voltak: Dinu Cesianu román követ, Hiotu követségi titkár, Potopeanu katonai attasé, Gusti tanár román kiállításiügyi kormánybiztos, Chautemps miniszterelnök, Sarraut és Violetta államminiszterek, Yvon Delbos külügyminiszter, Bonnet, Campinchi, Chapsal miniszterek, Gamelin tábornok vezérkari főnök, Darlan tengernagy, Labbé francia kiállításiügyi kormánybiztos, Thierry bucaresti francia követ is, valamint mások. Az Elysée-palota előtt érkezésekor és távozásakor diszszázad üdvözölte az uralkodót.

Tegnap délelőtt Károly király Dinu Cesianu és Urdaraeanu ezredes kíséretében megtekintette a kiállítás román csarnokát. Öfelségét Gusti professor, Gheorghie követségi tanácsos, a követség és a pavillon személyzete fogadták. Miután bemutatta munkatársait, Gusti tanár felvilágosításokkal szolgált az uralkodónak a pavillon berendezése felől, amit a magas királyi indítványoknak megfelelően végeztek. Öfelsége sorra járta a csarnok termeit, elkezdve a szuterrenben lévő idegenforgalmi és vadászati termekkel. Az uralkodónak igen tetszett az ipari terem meny-

nyezetének borítása, alaposan megnézte a két királyi alkotás, a strajer-intézmény és a Kulturális Alapítvány ismertetését. A képzőművészeti osztály megtekintése után Öfelsége kiment a csarnok kertjébe, mely igen szépen hat mozaikjaival, régi román stíli pergolaival. Innen Károly király a román vendéglőbe ment. A királyi látogatás majdnem két órát tartott. Egész idő alatt nagyszámú közönség gyűlt össze a pavillon előtt és lelkes rokonszenvtüntetésben részesítette Románia királyát.

Csütörtökön avatják fel a nemzetközi kiállítás román pavillonjának falusi osztályát. Az avatás az uralkodó jelenlétében fog megtörténni. Ugyanakkor Öfelsége megtekintti a Greco-kiállítást, amelynek kiállítói között szerepel ömaga is a Peleskastély néhány képével.

Párizs, július 13. (Rador.) Tegnap este az uralkodó védnöksége alatt a Mathurins színházban a Pitoeff házaspár közreműködésével a román színházi hét utolsó műsorszámát, Ciprian egyik darabját adták elő Matei Russu francia fordításában. Az uralkodót, amikor a színházba érkezett hosszasan ünnepelték. A darab előadása nagy sikert aratott. A sajtó egyhangulag elismeri, hogy a román-hét lehetővé tette a francia közönség számára a román alkotóerő megismerését.

Komoly háborus jellegű öltött az észak-kínai japán-kínai fegyveres konfliktus

Nagyszabású ütközet fellődött ki Peking körül a kínai és japán csapatok között. A kínai kormány Japánra hárít minden felelősséget a harcokért

A Reuter pekingi jelentése szerint a kínai és japán csapatok között tegnap este 22 órakor a hadművelet kiújult. A hadműveletek Csajsemisse falunál vették fel, amely három kilométerre nyugati irányban vannak Pekingtől. Tüzérségi párbaj után, amely 1 órát tartott, a japán csapatok visszavonultak.

Kedden délelőtt 11 órakor a hadműveletek folytatódtak. 500 japán katona, egy tank és több páncélautó által támogatva, megütöközött a Peking-Feng-Taj vasútvonal mellett felsorakozott kínaiakkal. A harcoló felek igen gyorsan a várostól délre fekvő hidhoz érkeztek. A pekingi kínai csapatok a déli kapu felé vették útjukat, hogy az ottan harcolóknak segítségére legyenek. A lakosság nem meri elhagyni házait, a közlekedés dél felé teljesen megszakadt.

előretörése által meggyötört észak-kínai lakosság önvédelmi harca ki fog csapni az eddigi elszigetelt konfliktusok kereteiből, úgy ezért kizárólag a tókiói kormány és főleg a japán katonai körököt illeti a felelősség.

Hongkongi jelentés szerint a Formosában állomásozó japán hadihajók parancsot kaptak, hogy azonnal induljanak a délkeleti vizekre, a japán állampolgárok jogainak megvédésére. Két hajó állítólag már meg is érkezett.

Washingtonból jelentik, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériuma tegnap este értesítette a japán és kínai nagyköveteket, hogy az Egyesült Államok kormányának felfogása szerint egy fegyveres japán-kínai viszály halálos csapás lenne a világbékekre.

Egyidejű berlini jelentés szerint az ottani kínai nagykövetség közleményt adott ki, mely szerint az események előidézésében nem Kína, hanem Japán a felelős, mert minden áron harcokat akart kezdeni. A hadműveletek megindítását azzal inn-

(Folytatása a 8. oldalon.)

Tragikus lenne, ha az újabb kínai-japán konfliktus a Kínában érdekeltektől hatalmas egyidejű konfliktusává nőné ki magát s ha a japán imperializmus ismétleten területfeladásra kényszerítene a saját földjüket védő kínai csapatokat.

VILAG TURKE

Mit gondol Anglia?

Írta: ANDRÉ MAUROIS

Az angol alsóházban két hónappal ezelőtt az egyik képviselő a következő kérdést tette fel:

— Es mitévő lesz öfelsége kormánya, ha...? — Immár húsz éve lesz, — szakította félbe Baldwin — hogy nem válaszolok hipotétikus kérdésekre, s most, mikor kormányom utolsó hónapját éli, bizonyára nem szándékozom e gyakorlatommal szakítani.

Igen, öfelsége kormánya nem válaszol hipotétikus kérdésekre, mert nem hisz benne, hogy az emberi értelem szabatosan előreláthatassa a jövőt. Aki Anglia „terveire” kíváncsi, hiába kérdezősködnek az angol minisztereknél. Hívós udvariassággal kijelentének, hogy minden tervtől irtóznak, ha pedig egyébb iránt mégis volna valami mondanivalójuk, azt kizárólag a parlament nyilvánossága számára tartják fenn.

Doktrínák? — kérdeznék. — Ennyi csak az egész: „semmi doktrína.” Nem vagyunk hajlandók Európát két táborra osztani, melyeket politikai ideológiák választanak el egymástól. Soha nem izennék hadat valamely országnak csak azért, mert fasiszta vagy kommunista. Természetes rokonszenvel viseltetünk ama népek iránt, melyeknek intézményei a miénkhez többé-kevésbé hasonlóak, de megengedjük, hogy az intézmények korok és helyek szerint változhatnak. Egyébként is, külországok bepolitikája nem a mi gondunk.

A kontinensen csak egyetlen katonai megegyezést ismerünk: azt, amelyet a locarnoi szerződésben vállaltunk. Köteleztük magunkat, hogy garantáljuk Franciaország és Belgium határait minden provokációval támadással szemben. Ezt a kötelezettségünket tiszteletben tartjuk. Ami a többi európai ügyeket illeti, kötvé érezzük magunkat a népszövetségi paktumhoz s e paktumot a körülmények-re s országunk közvéleményének állásfoglalására való tekintettel esetről esetre alkalmazzuk.

Igen elhamarkodott dolog volna azt képzeln, hogy amiért mi nem irtuk alá a keleti Locarnot, ne avatkoznánk bele bármilyen kelet-európai konfliktusba is. E beavatkozáshoz mindenesetre először is az ország általános hozzájárulására volna szükség, de valószínű, hogy amennyiben nyilvánvaló és provokációval támadás történne a Népszövetség kérésére beavatkozásunkat, e hozzájárulás nem maradna el.

Tudjuk, a franciák közül sokan azt hiszik, hogy Anglia, amely annyi kudarc után is ragaszkodik a Népszövetség intézményéhez, realizmus nélkül való. Pedig csak kissé mélyebben kellene gondolkodniuk. Valóban azt hiszik, hogy komoly okok nélkül történt, ha mindazok az angol államférfiak, akik a háború óta külpolitikánkért a felelősséget viselik, hűségesek maradtak a Népszövetséghez? Mi azt hisszük, hogy ezek a miniszterek ép ezzel adták bizonyosságát a legnagyobb realizmusnak — meg is mondjuk, miért.

Először is közvéleményünk egy tekintélyes része, amely morális vagy vallási motívumok következtében hajlamos a nemellenállás doktrínáira, vagy egoizmusból készséggel menekedni az izolációba, hallani sem akar más nemzetközi kötelezettségről, mint olyanról, amely a népszövetségi alapokmányban gyökerezik. Másrészt a Népszövetség az egyedüli fórum, ahol dominiumaink olyan módon tárgyalhatják a nemzetközi kérdéseket, amely őket kielégíti s a dominiumok közvéleménye igen fontos a mi számunkra. Végül pedig azon a nézetben vagyunk, hogy egy olyan világban, amely a közlekedési eszközök gyorsasága révén szinte napról napra kisebbre zsugorodik, mindinkább nélkülözhetetlenné válik az emberiség számára a nemzetközi szervezet valamilyen formája. Eljünk tehát azzal a formájával, amelynek legalább az az értelme megvan — hogy megvan.

Minderre önök franciák kétségkívül azt válaszolnák, hogy a Népszövetség az abszissz ügyben gyengének, sőt veszélyesnek mutatkozott. Ez igaz. De igaz az is, hogy ez az

egyezés
kínai és
között?

(folytatása)

térium az újabb
apsolatban a kö-
atonai hatóságok
megegyezés értel-
kat visszavonták.
nai csapatok meg-
akát és PaPaosasa
A Lukcsau kö-
haderők is meg-
lően a japán csa-
11 órakor telje-
ztatni. A helyzet
aiak nyilvánvaló
A japán katonai
rültek az ellenin-
megegyezés jött
fjes fenntartással
Pekingben július
két ízben is meg-
k.

tekezet Tókióban
események ügyében
és észak-kínai súlyos
a császár és csa-
ma-i kastélyukból
habár pihenésük
amikor a parla-
ka kezdetét veszi
lnök rendkívüli ér-
ntegy 70 személyi-
ka vezetőit, kereske-
apacitást, akik előtt
ását a Lukucsauben
g. Az összes meg-
ást ígérték a kor-
ben. A miniszter-
arra, hogy a had-
élys lépéseket ten-
megegyezésre si-
módon fogja meg-
incidensét. Konoye
a vizsály a kínai
és a kommunista
ható, amit a nan-
területén. A koreai
a mandzsukoi és
zak-Kínába küldték
elérni, hogy Kína
l. Az összes ellen-
gérték a kormány-
csorbítatlanságának

miniszter nyilatkozata
nt Kína külügymi-
közé, amelyben vi-
miniszter érveivel és
utóbbi japán „manó-
japán és Kína kö-
teszik lehetővé. A
tja, hogy csak lövé-
nott a Kínába álló-
engedélyt. Az a
helyet most a japán
kínában, nem te-
ai gyakorlatozás-

eghatalmazott mi-
t a nankingi külügy-
ng-Csing-Uci fogad-
kért a kormánycsa-
letei felől és kijelen-
gi kormány minden
kucian incidens ki-
dályozná, azonnal
Jei a következőket

tartom, hogy ön a
előli saját területün-
nnál is inkább,
aját területükön ak-
ová akarnak.

Northirek

Értország 0:0.

és Lapkásó R. T.
Baron L. Fog 18
18-60.

187

Minden hiábavaló volt? Akkor csak a legjobb szer, a Togat segíthet. Togat nemcsak fájdalomcsillapítólag hat, hanem gyorsan és biztosan meggyógyítja a rheumát, köszvényt, ülőidegzsabát, grippt, idegfájdalmakat és főfájást és hülléses betegségeket. Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 12.—, 52.—, 130.—

úgy az elképzelhető legszerencsésebb ügy volt.

Okuljunk tehát tanulságain. Reformáljuk meg a Népszövetséget; a szankciók szervét alakítsuk át a békités szervévé s ne képzeljük, hogy a Népszövetség önmagában már elegendő biztonságunk garantálására, hisz ez maga volna a legvadabb illúzió — mégis maradjunk hozzá hűségesekek. Terebélyes esemény ez, amely alá zimankó idején bátorsággal húzódnak az összes pártokhoz és hitekhöz tartozó angolszászok, sőt más hazák fiai is.

A tények megmutatták, hogy az együttes bizottság nem egyéb hívságos formulánál, ha azok, akik biztosítani akarják, nem erősebbek, mint az ellenkező csoportosulások. Anglia olyan mértékű fegyverkezésbe fogott, amely a tengeren és a levegőben is biztosítani fogja számára hagyományos fölényét. E fegyverkezést kétségkívül folytatni fogja mindaddig, amíg programját hiány nélkül még nem valósította. Vannak gyárai, vannak emberei, van hitele. Az egész ország átértette és megértette ennek az erőfeszítésnek szükségességét s ezt az erőfeszítést utjában nem is fogja megállítani semmi.

Európa maga is hálás lehet Anglia e szilárd elhatározásának, hiszen ez a brit erő a béke egyensúlyának eszköze lesz. Az angol fegyverkezés egy meghatározott nemzet ellen sem irányul. Olaszország irányában az utóbbi hetek incidenseinek ellenére sem táplál Anglia semmiféle mélyebb ellenérzést. Ha a pillanatnyi látszatok mintha olykor ellene is szólnának, az angol és az olasz érdekek a Földközi tengeren inkább kiegyensúlyoznak egymást, mint-hogy ellenkezzenek. Két császárság harca csak veszedelmebe dönthetné mindkét birodalmat. Ami Németországot illeti, Németország gyakran kelet Angliában nyugtalanságot, de sohasem ellenségeskedést. Blomberg marsall londoni látogatása s a tábornagy viselkedésének szerencsés tónusa bizonyos reményt is kellett... Nem, Anglia nem azért akar erős lenni, hogy erejét más ország felé mutogassa, hanem azért, hogy bármely konfliktus esetén elhatározó tényezőként léphessen fel.

Sokat beszéltek néhány hét óta európai vagy világkonferenciáról. A skandinávok is proponáltak ilyesmit, Van Zeeland is megpendítette és Hitler is azt mondta Lansbury-nak, hogy Németország készséggel venne részt bármely konferencián, amelyet egy nagyhatalom hívna össze. Kívánja-e Anglia, hogy egy ilyen konferenciát összehívjon? Belemenne-e, hogy egy ilyen konferencián szóba kerüljön a nyersanyagok nehéz kérdése? Igen, — ha ezt a konferenciát csodálatos tökéletességgel készítik elő. De semmiesetre sem menne bele ilyen konferenciába, ha ez olyan lenne, mint azok, amelyek megelőzték: bizonytalan és rosszszemű rögtönzés.

London megvan róla győződve, hogy mi sem volna veszélyesebb, ha ma, amikor bizonyos nagy nemzetek erősen lázas állapotban vannak, egy ilyen konferencia összehívásának hírével nagy reményeket keltenének csak azért, hogy nyomukba bukás következzen. Az eredmény, a reménytelenség nyilvánvaló bebizonyulása csak siettetné a konfliktust, amelyet a konferencia ki szeretett volna kerülni. Hogy egy ilyen szerencsétlenséget megelőzzünk, ahhoz az kellene, hogy az előkészítő munka oly tökéletes legyen, hogy a konferenciának magának hivatalosan már ne is legyen egyéb dolga, mint az eredmények fogantatásának. Ma tehát nem valamely elhamarkodott konferencia összehívásával, hanem ezzel a gondos előkészítéssel kell foglalkoznunk.

Európa mai helyzete az angolokban valamivel kevesebb aggodalmat kelt, mint a tavalyi. A béke ügye természetesen véletlenek tragikus sorozatától függ, sőt talán csak egy meggondolatlan gesztustól. Mi azonban jobb esélyekkel vehetjük fel a harcot a véletlenekkel s a siker több reményével előzhetjük meg a meggondolatlanosságokat, mert a brit fegyverkezés helyreállítja az erők egyensúlyát s mert Franciaország és Anglia ritkán volt egymáshoz közelebb, mint ma. A most következő hónapok során még hatalmas nehézségekkel fogunk találkozni. Egy kis szerencsével azonban, ha egységesek tudunk maradni, s ha népeink nem engedik magukat meggyengíteni a belső egyetlenkedéstől, katasztrófa nélkül kell, hogy átjussunk a veszélyes koptatón. Még messze vagyunk a nyugalomtól, de Európa politikai barométere máris könnyedén lejjebbcsúszott.

Franciaország ugyanolyan jogokat igényel a palesztinai kérdés rendezésénél, mint Anglia

Az egész palesztinai és galuti zsidó sajtó egyöntetűen elveti a királyi bizottság javaslatát. Weizmann is elutasító álláspontra helyezkedik

Stephen Wise: „Becsaptak bennünket!”

Jeruzsálem, július 12. A királyi bizottság javaslata és az angol kormány nyilatkozata Palesztina politikai jövőjéről, az egész zsidó világban mélyreható csalódást és elkeseredettséget keltett. Az Agudasz Jiszroótól a baloldali pártokig az összes zsidó pártok elvetik a felosztási javaslatot és sérelmesnek tartják annak különböző pontjait.

„Cionizmus Cion nélkül!”

A Davar című héber napilap, a palesztinai munkásság hivatalos lapja kijelenti, hogy egy zsidó állam Jeruzsálem, a Negev, a Ruteberg-művek és a Hóltenger nélkül: cionizmus Cion nélkül és zsidó állam zsidók nélkül.

Tökéletesen megfelel a palesztinai közizgazgatás hagyományos szellemének, hogy a zsidó állam adót fizessen az arab államnak.

Sohasem fogunk ehhez hozzájárulni. Ugyanaz a szellem, amely most a zsidó állam egyengetésében tetszeleg, egyidejűleg a zsidó bevándorlást is korlátozza. Hogyan higgyünk a becstelenségében, hogyan tárgyaljunk vele a zsidó állam feltételeiről, amikor ez az állam nem volna egyéb, mint a zsidó függetlenségnek üres szimbóluma? Miként eddig, most is azt valljuk, hogy a mandátum végrehajtható és a béke fortásává tehető.

Csalódott lehet a palesztinai kormány a mandátum eddigi hatékonyságát illetően s kísérletet tehet újabb szerződés kötésére, meg fogja tudni azonban, hogy a zsidó nép sohasem fog lemondani a mandátumról és nem fogja tűrni, hogy egy zsidó állam gunyjáról próbálják kijátszani.

A Davar ábrát a királyi bizottság jelentésének azon kitételére, mely szerint az arabok egyenrangú alapon fognak tudni együttműködni a szomszédos országokkal és kérdi a lap, mióta kötelese a mandátárius hatalomnak az arab egységesítés.

Az első felosztás intő példája

A Haboker című lap azon a véleményen van, hogy a királyi bizottság jelentése a Balfour deklaráció megsemmisítésére irányul. Nagy engedményt jelent az arab terroristák felé, akik joggal vonhatják le azt a tanúságot, hogy a zavargásokat megjutalmazták az angolok. A lap emlékeztet arra, hogy az angol kormány analógiáján a fenyegetéssel érte el Palesztina első felosztásának, illetőleg Transzjordánia elszakításának jóváhagyását, hogy „Nagybritánia ellenkező esetben feladja a mandátumot”. Mi reméljük — írja a lap — hogy a cionista és a zsidó világ nem fog meghajolni újabb hasonló fenyegetés előtt.

A zsidóság hozzájárulása nélkül nem lehetséges a felosztás keresztülvitele. Jeruzsálemet, a zsidóság szívét nem fogjuk feláldozni.

A Haarec kijelenti, hogy bármennyire is csábító a zsidó állam eszméje, a zsidó nép nem fog hozzájárulni olyan kísérlethez, amely nem oldja meg zsidók millióinak kérdését. Az országot meg kell menteni a sebész késétől, amely megölésével fenyegeti azt.

Az egyetlen héber újság, amely kedvező fogadtatásban részesíti a királyi bizottság javaslatát a Dor Hajom című lap (nem tévesztendő össze a Diar Hajom című napilappal), amelyet Itamar Ben-Avi szerkesztésében Dáhániá Ebné Benjamin nevé csoport adott most ki. Ez a lap örömmel fogadja a zsidó állam tervét és azt vallja, hogy a felosztási javaslat harmadik Judea korszakát nyitja meg. Ez a legmagasabb pillanata Izrael történetének a Templom lerombolása óta” — írja a Dor Hajom

Az átmeneti időszak perspektívái

A galuti zsidó sajtó egyöntetűen a királyi bizottság javaslata ellen foglal állást. A berlini Jüdische Rundschau megállapítja, hogy a felosztási terv kemény csapás a zsidó népre, de közel kétezer év után a zsidó államiság kezdetét is jelenti.

Három éves átmeneti időszak előtt állunk — írja a lap — és ezen idő alatt kétségtelesen sok módosítást lehet elérni a mostani javaslatokon és új helyzetek teremthetők. Ilyen új helyzet lehet

a zsidók és az arabok esetleges megegyezése közös politika szolgáltatásában, egy fel nem osztott Palesztina keretében.

A lap rámutat arra, hogy a zsidó nép tudatában az ország egyet jelent fővárossal, Je-

ruzsálemmel, amelynek zsidó többsége van és a zsidó nemzeti intézmények és a héber egyetem színhelye. A zsidó Jeruzsálemet nem lehet elszakítani a zsidó államtól. Ugyanez vonatkozik a Negevre is.

A „Stimme” című bécsi lap a következőket írja: „Az angol kormány azzal a közmondással akarja meggyújtani a cionistákat, hogy jobb ma egy félkenyér, mint semmi. De jelen esetben kenyér helyett követ ajánlanak, amit független zsidó államnak neveznek. A zsidóság vissza kell, hogy utasítsa ezt.”

Robert Stricker „Neue Welt” című lapja Weizmann és a cionista exekutívát vádolja és új vezetést követel a cionista mozgalom élére. A Wahrheit című lap, az asszimiláns osztrák zsidók orgánuma is „szerencsétlenségnek” tartja a törpe zsidó állam gondolatát, amely elszakítaná a zsidó néptől Jeruzsálemet és a héber egyetemet

Weizmann állásponája

A világsajtó is nagy terjedelemben és rendkívül élénk érdeklődéssel foglalkozik Palesztina új politikai helyzetével. A Prager Tageblatt megállapítja, hogy a cionista közvélemény egyöntetűen az angol javaslatok ellen foglal állást. Hangsúlyozza, hogy dr. Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet elnöke is elutasító álláspontra helyezkedik.

Rendkívül figyelemre méltó a francia sajtó magatartása. A Matin a következőket írja: „A cionista állam, mely angol auspiciumok alatt alakulna meg, érdekei, helyzeténél és törekvésénél fogva természetesen szövetségese volna Libanon államának, amely a francia érdekszférához tartozik. Ha a zsidó állam gazdaságilag életképes és katonailag erős lesz, fontos tényezője lehet a stabilitásnak és biztonságának a Közelke-

leten. Ha azonban állandó kísértés és könnyű zsákmány tárgya lesz, úgy ellenkezőleg, súlyos és tartós veszélyt fog jelenteni. Franciaország ezért ugyanolyan minőségben és ugyanolyan mértékben érdekelt ebben a kérdésben, mint Anglia.”

A Star című londoni lap megállapítja, hogy az angol parlament összes pártjaiban sokan lesznek, akik a királyi bizottság javaslatai ellen fognak állást foglalni. A cionisták ellenállása azonban olyan részről részéről lehet hatékony támogatásban, ahonnan ezt legkevésbé várják és ez az angol vezérkar.

Angol katonai körök véleménye szerint csak egy egységes Palesztina nyújt biztonságot az angol pozíciók számára.

Londoni jelentés szerint a királyi bizottság jelentésének és az angol kormány nyilatkozatának közzététele után dr. Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet elnöke nyomban felkereste Ormsby Gore gyarmattügyi minisztert, akivel több órán át tanácskozott az angol kormány jövőbeni palesztinai politikájáról és kifejtette a zsidóság állásponját a felosztási javaslatokkal szemben.

Ha Balfour éne...

Newyork, július 12. Dr. Stephen Wise, az amerikai cionista szervezet elnöke, a következő nyilatkozatot adta a sajtónak a királyi bizottság javaslatai kapcsán:

Becsaptak bennünket. Mi bízunk Angliában és most ilyen árat kaptunk ezért a bizalomért. Egy vagon papír sem fogja a kormány határozatát törvényt tenni. A népek hallatni fogják szavukat a felosztás kérdésében. Ez a terv hallatlan kitérés a mandátum elől, amelynek megvalósítása sohasem hiúsult meg, mert sohasem kísérelték meg annak teljes végrehajtását. Lord Balfour hiányzik ma Angliában.

Davila Színház Csütörtökön és pénteken, július 15-én és 16-án este

Békeffy László

a budapesti Pódium Színház művészeti igazgatója, az európai híri konferenciái és író Herczeg Jenő és Komlós Vilmos a

Hacsek és Sajó

eredeti kreationális és Lengyel Gizi két vidám estje teljesen eredeti új, itt még nem játszott műsorral. Tréfák, jelenetek, boházatok, Békeffy konferenciái. Hacsek—Sajó új pártmunkájának. — Jegyek rendez színházi árban a színházi pénztárnál.

DACIA

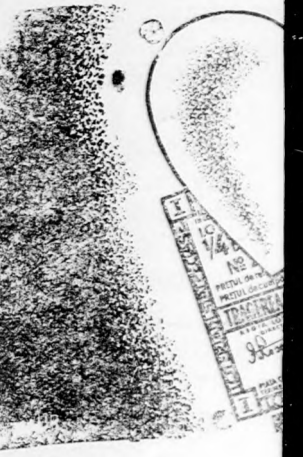
SORSJEGYÁRUDA

a MILLIÓK FORRÁSA

E sorsjegyaruda fiókjából indultak el minden hónap 15.-én azok, akik MILLIOMOSOK LETTEK mert az Allami Sorjátékon játszottak és sorsjegyüket a DACIA Sorjegyarudánál vásárolták

14. Sorsjáték I. osztály Huzás JULIUS 15.-én.

Helyi fiók: Dacia-Economia Cluj, P. Unirii 23.

Az

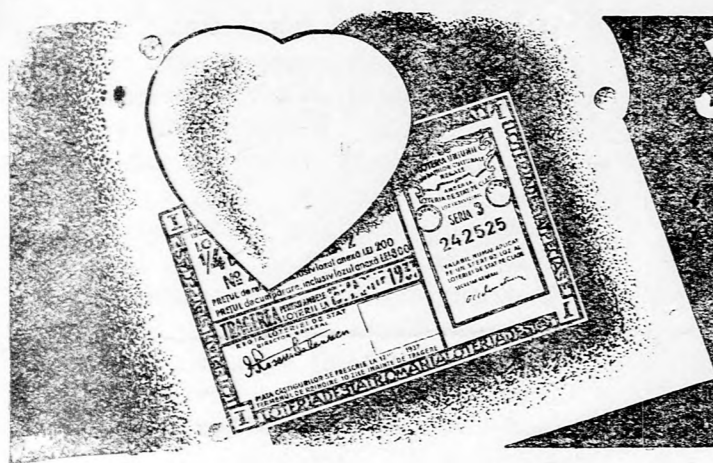
Már foly

Oradea, július 13. Várad, ez a mindig és életében legyros olyan izgalmas tud felfogni, aki ism minden iránt megny Elterjedt a városban hercege ideérkeznek és schild kastélyban töz izgalom köztül nő, tükusabb forrásokból cíó valódiságát bizo angol király valóbar guszus hónapban, f ért otthagya a v ját. Az üzletembere re gondolnak, idege akár divatújításra. az automobiljában s ni az uralkodót, a walesi bányászokat, a szerelmes férfire idők legnagyobb ga nagy áldozatot tudó

A látogatás körü nyent szőtt a nagyv nak még arisztokra a városban és ezek versengés indult me gyeiert. Furcsa dol mindenkinnek csak e most nemesi vers egyik legnépszerűl szeretetért. Hir sz gróf magának tulaj gatis jogát, mert n audiencián fogadta király. Egy nagyvár találékonyabb volt Rotschild családdal a hercegről a roma cikketek és ezt disz ja a vendégnek a k

A nagyváradi kl zettel angolul besz emberek, már tud tosan számítaniak őket a kastélyba. télyről is. A tulajd báró, akinek felesé zsika, erdélyi nagy ben távozott el inn szódott családi dr huszonöt év után kastélyt, augusztus herceg érkezését v szépségű kastély h tartanak fenn a v ra, aki a Rotschil rint nem tulzott h ló, dolgozó, olvasó lakosztálya. A sző népművészeti műv ni. Nagy gondossá pályát. A kertész zik a kastélyt özez gol izlés szerint a

Az előkészületek ceg érkezéséről a

Inimă mi spune:

Voi căștiga la

GHEORGHE STĂNOIU

CENTRALA BUCUREȘTI, UPSANU, 63-65

Programul începe în fiecare săptămână

Cluji fiók: Piața Unirii No. 7.

Az izgatott Nagyváradi várja Windsor herceget és feleségét

Már folynak az előkészületek a csésteleki kastélyban a hercegi pár fogadására

Oradea, július 13. (Az Uj Kelet tud.) Váradi, ez a mindig pletykáló, mindig élénk és életerejében legyőzhetetlen vidám város olyan izgalom előtt áll, amit csak az tud felfogni, aki ismeri ennek a városnak minden iránt megnyilatkozó érdeklődését. Elterjedt a városban a hír, hogy Windsor hercege ideérkezik és Csésteleket, a Rotschild kastélyban tölt néhány napot. Az izgalom nőttön nő, ahogyan egyre autentikusabb forrásokból érkeznek a szenzáció valódiságát bizonyító hírek. A volt angol király valóban ide érkezik, már augusztus hónapban, feleségével együtt, akiért otthagyta a világbirodalom koronáját. Az üzletemberek nagy szezon-üzletekre gondolnak, idegen forgalomra, vagy akár divatujjításra. A külvárosok legalább az automobiljában szeretnék megpillantani az uralkodót, aki védelmébe vette a walesi bányászokat. A nők természetesen a szerelmes férfire kíváncsiak, a modern idők legnagyobb gavallérjára, aki ilyen nagy áldozatot tudott hozni a nőért.

A nemesi verseny

A látogatás körül már valósággal regejnyit szótt a nagyváradi fantázia. Vanak még arisztokrata családok is ebben a városban és ezek között hierarchikus versengés indult meg a hercegi pár kegyelért. Furcsa dolog Romániában, ahol mindenkinek csak egy címe van: „ur”, most nemesi versengés folyik a világ egyik legnépszerűbb arisztokratájának szeretetért. Hír szerint egy székelyföldi gróf magának tulajdonítja az első kihallgatás jogát, mert már husz évvel ezelőtt audiencián fogadta őt az elhunyt György király. Egy nagyváradi bankigazgató még találékonyabb volt. Közölte a londoni Rotschild családdal, hogy összegyűjtötte a hercegről a román sajtóban megjelent cikkeket és ezt diszes albumba kötve fogja a vendégnek a kastélyban átnyújtani.

A hercegi lakosztály

A nagyváradi klubokban nagy igyekezettel angolul beszélgetnek egymással az emberek, már tudniillik azok, akik biztosan számítanak rá, hogy meghívják őket a kastélyba. De beszéljünk a kastélyról is. A tulajdonosa Charles Rotschild báró, akinek felesége Wertheimstein Rózsika, erdélyi nagybirtokos leánya, 1912-ben távozott el innen, a kastélyban lejátódott családi dráma után. Most fogja huszonöt év után másodszer látni ezt a kastélyt, augusztusban, amikor Windsor herceg érkezését várják. A komor, festői szépségű kastély husz szobájából négyet tartanak fenn a volt angol király számára, aki a Rotschild család értesülése szerint nem tultott hiva a kényelemnek. Hála, dolgozó, olvasó és fogadó szoba lesz a lakosztálya. A szobák közül kettőt erdélyi népművészeti művekkel fognak berendezni. Nagy gondossággal készítik elő a golfpályát. A kertészek kis csoportja dolgozik a kastélyt övező kertben, hogy azt angol ízlés szerint alakítsák át.

Az előkészületek ellenére Windsor herceg érkezéséről a kastély lakói titokzatos-

ságot őriznek meg. Wertheimstenné, Charles Rotschildné édesanyja, nem cáfol és nem nyilatkozik. Kétségtelenül igaz, hogy a hercegnek meghívást küldtek és hogy Windsor hercege a Bécs melletti Ensesfeld kastélyban vendége lesz Rotschild Jenő bárónak, innen Magyarország ra utazik, ahol pár napot a Balaton mellett tölt, majd találkozni fog Charles

Rotschild családjával és együtt indul velük Cséstelekre.

A népies szórakozások barátja

Valószínű, hogy amennyiben Windsor hercege valóban Cséstelekre jön, meg fogja látogatni Erdély más részeit is. A londoni Rotschildok őszinte rajongói az erdélyi tájnak. A volt angol királytól pedig várhatunk meglepetéseket. Igen jól érez-

te magát, amikor mint uralkodó bányászokkal ebédelt együtt és magánéletét is a tiroli paraszttal elfogyasztott ebéddel kezdte. A meglepetés annál is inkább lehetséges, mert Wertheimstein Rózsika is szereti a hasonló népi szórakozásokat. A környékbeli parasztság között Rotschild báróné nagyon népszerű. Nem valószínű, hogy a csésteleki kastély szórakozásait a merev formások irányítsák. A Rotschild család és Windsor herceg, feleségével együtt, alighanem kellemesen fognak eszórakozni a környékbeli parasztsággal és ez lehet, hogy nem is lesz az előkelő fogadásokra áhító főurak és pénzemberek inyére.

Itt már azt is tudják, hogy a csésteleki kastélyból Törökország felé utazik tovább a hercegi házaspár, Ankarába.

VICHY ÁSVÁNYVIZEK
A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS
CUKORBAJ, VESE- ÉS
HÓLYAGBANTALMAK.
KÖSZYVÉNY ÉS ARTERI-
ALIZMUS GYÓGYÍTÁSÁRA

VICHY GRANDE GRILLE
MAJBAJOK ÉS EPE-
BANTALMAK ELLEN.

VICHY HOPITAL
GYOMOR- ÉS BELBANTAL-
MAK GYÓGYÍTÁSÁRA

VICHY ÉTAT

VICHY

PHARMACIE ERDÉLYI ÁLLAMOK: KOLCZVÁR, KIS- ÉS NAGY-
TÉNYÉNY, SZÉKELYFÖLD, SZÉKELYVÁROS, SZÉKELYVÁROSI KÖZSÉG

1940-ben világkiállítás lesz Bucurestiben

Egymillió fonttal finanszírozza egy angol cég a bucaresti kiállítást

LONDON, július 13. A Timpul című lap közli: Julius 9-én az itteni kereskedelmi kamarában szerződést írtak alá a Romániai Nemzetközi Kiállítás Társasága és egy nagy City-beli cég között, amelyben az utóbbi kötelezi magát egymillió fonttal finanszírozni a román vállalatot, amely azzal a céllal alakult, hogy 1940-ben Bucurestiben világkiállítást rendezzen. A tárgyalások sikerét igen sokban előmozdította az a tény, hogy Románia gazdasági, pénzügyi helyzetét angol körök az utóbbi időben igen kedvezően ítélik meg.

„A legrosszabb parlament is jobb a legkitünőbb diktatúránál”

Martinez Barrio, a spanyol kortez elnöke, nyilatkozik a spanyol helyzetéről

Bécs, július 13. A Neue Freie Presse barcelonai tudósítójának beszélgetését közli Diego Martinez Barrióval, a spanyol kortez elnökével. Barrio a spanyol köztársasági harcok egyik legismertebb egyénisége. Az első köztársasági kormányban, 1931 áprilisában is résztvett már, mint közlekedésügyi miniszter. Később miniszterelnök lett, majd vezetésével 20 radikálpárti képviselő elhagyta Lerroux pártját azért, mert jobboldali politikájával szembenállottak. Barrio Azanoval együtt a spanyol néppárt, a Frente Popular egyik megalapítója. A mostani spanyol parlamentben 36 képviselő tömörül Martinez Barrio „köztársasági unió” pártjában. A tudósító a köztársasági parlament elnökétől a hadihelyzet iránt érdeklődött.

— Minden olyan esetben — felelte, — amelyben a szembenálló felek katonai ereje körülbelül kiegyenlített egymást, állandóan változik a hadi helyzet. Végeredményében az a hadsereg győz, amelynek erkölcsi ereje nagyobb. Soha nem kételkedtem a köztársaság végső győzelmében, most még kevésbé

kételkedem. Amióta megkezdük a köztársasági hadsereg újjászervezését és a frontok mögötti országrészek fegyverkezését, győzelmünk belső akadályai véglegesen eltűntek. Kizárólag csak az idő kérdése, hogy mikor győzünk.

A tudósító ezután a spanyol parlament mostani szerepe iránt érdeklődött, majd feltette a kérdést, hogy mikor hívják össze a kortezt?

— A kortezt rövidesen összehívják. A kormány állandó összeköttetésben akar lenni a parlamenttel. A technikai nehézségek ellenére a parlament rövidesen megkezdheti rendes munkáját. A köztársaság alkotmánya pontosan meghatározza a parlament feladatát. A háború befejezése után Spanyolország, ha szándékában lesz, felülvizsgálhatja és revideálhatja az eddigi alkotmányt. Ennek megvan a maga törvényes és jogos útja. Azonban ez a felülvizsgálás csak a parlamentáris rendszert erősíti majd meg. A spanyol nép nem felejt el azt, hogy a legrosszabb parlament is jobb a legkitünőbb diktatúránál — felelte Barrio.

C. F.

Ma temetik dr. Filep Gyulát

Cluj, július 13. Hétfőn délelőtt elhunyt Kolozsváron dr. Filep Gyula egyetemi tanár, a református kórház főorvosa. Filep Gyula egy évvel ezelőtt betegedett meg és kezelő orvosai a gyógyíthatatlan rák tüneteit észlelték rajta. Hosszas szenvedés után az erdélyi orvostársadalom fájdalomra halt meg Filep Gyula, aki egyike volt az orvosi tudományos élet kimagasló alakjainak. Éveken keresztül működött már a kolozsvári egyetemen és 1905-ben nevezték ki tanárrá. Egy évre rá Kolozs megye tiszti főorvosa lett. Rendkívül sokoldalú tudományos felkészültsége a háború után is ismertté tették nevét. A háború után lemondott tiszti főorvosi állásáról. 1923-ban bakteriológiai és kémiai laboratóriumot létesített. 1933-ban hívták meg a református diakonissza kórház élére. Mint az új kórház izgatott főorvosa farradhatatlanul dolgozott az intézet fejlesztésén és tovább folytatta tudományos munkásságát, melynek eredményeként 38 dolgozattal ajándékozta meg a modern orvostudományt. Egyik dolgozatát a Maitzner-díjjal tüntették ki. Igen sok magyar és idegen nyelvű orvosi szaklap munkatársa volt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a köztemető nagy kápolnájából. Filep Gyula dr. hatvanhat éves korában hunyt el.

— Agostino Savelli: Itália története. Nincs a földnek egyetlen pontja, amelyhez a mai kulturemberiségnek több gyökere fűződik, mint Itáliához. Művészeti, politikai, tudományos és vallásos-világnevelési szempontból egyaránt minden szál oda utal. Mikor tehát valaki ennek a földrésznek és a rajta forgott népeknek történetét írja meg: az egész európai faj kulturális harcainak és fejlődésének pályafutását adja. Ezt a lázas, izgalmas ütemű történetet, mely érdekességében a legfantasztikusabb regényt is felülmúlja, mesterialézettel oldotta meg Savelli, a kiváló olasz történész. Agostino Savelli: Itália története című műve most jelent meg az Athenaeum történelmi sorozatában, ára fűzve 132 lej. minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj.

Borszék fürdőn lakjunk a

CARLTON
villában.

Kényelmes otthon, teljes komfort, hidegmeleg víz, ujjonnan berendezve. Kérjük szobáról előre gondoskodni.

ényvel
vaslatait.

kisértés és köny-
sz, ugy ellenkezé-
szedelmet fog ja-
zért ugyanolyan
an mértékben érde-
mint Anglia.

megállapítja, hogy
pártjaiban sokan
zottság javaslatai
A cionisták ellen-
részesülhet hata-
an ezt legkevésbé
rkar.

eménye szerint
ztina nyújt biz-
ciók számára.

a királyi bizottság
ormány nyilatkoza-
Weizmann Chaim,

nőke nyomban fel-
natügyi minisztert,
zozott az angol kor-
politikájáról és ki-
ontját a felosztás

Ha Balfour éne...
Stephen Wise, az
ezet elnöke, a kö-
a sajtónak a ki-
apapsán:

Mi biztunk Ang-
aptunk ezért a bi-
sem fogja a kor-
vé tenni. A népek
felosztás kérdése-
térés a mandátum
sa sohasem húsult
ték meg annak tel-
bifur hiányzik ma

la Színház

ferenziés és író

tt még nem ját-
ek—Sajó új pár-
árnál.

rii 23.

Anglia nem sziget többé!

Milliók tömegek, sportszerű lelkesedés, élet és halál játéka a levegőben a brit légiflotta ragyogó ünnepén

London, július 12. Derűs, kedélyes népnemű... A hampsteadi bucsu vagy az epsomi lövésverseny vidám hangulata uralkodik a roppant zöld mező fölött. Az embertömegek özönlése már kora reggel megkezdődik. Végtelen népvándorlás kigyózik minden irányból Hendon felé. Kétféle szombat délutánra készülnek a kiöltözött családok. A piknikes kosarakból előkerül a jófajta elemózsia. Izlik a langyos angol sör a reaszokott gégeknek. A tribünök tövében földreheveredett csoportokból jókedvű néma tör. Az első repülőgépeket tréfás megjegyzések rikoltva köszöntik. A drágább helyeken divatparádézva sétálnak elegáns dámák. Boldog Anglia. Békésebb kép el sem képzelhető, mint ez a napsugaras hendi délután. De amikor a gépkocsik türelmesen szótlanul állnak az elváró repülőgépek előtt, a repülőteret lobogó zászlókkal üdvözlő emberek felé fordítják a tekintetüket. Boldog Anglia. Békésebb kép el sem képzelhető, mint ez a napsugaras hendi délután. De amikor a gépkocsik türelmesen szótlanul állnak az elváró repülőgépek előtt, a repülőteret lobogó zászlókkal üdvözlő emberek felé fordítják a tekintetüket. Boldog Anglia. Békésebb kép el sem képzelhető, mint ez a napsugaras hendi délután.

— ilyen eget-fildet betöltő zajt még nem hallott a lammás London — mintha négy világtáj felé hirdette volna: „Résen állunk, örködünk Anglia felett.”

Milliók a nézőtérén

A szerencsés emberi természet ezzel a mélyebb értelemmel nem sokat törődött. A repülőteret és közeli meg távolabbi környékét eltelepedt embermilliók aligha gondoltak arra, hogy a ma játéka a holnap tragikus valósága lehet. Ujjongó taps viharzott fel, amikor a cikázó repülőgépekről hajított bombák lángborították a hajszálnyi pontossággal eltalált céljukat.

A légi harc mozzanatait sportszerű lelkesedéssel élvezték. Hiába, mégis csak fejlődött a technika. Az utolsó „komoly” légi támadás ép husz év előtt volt London ellen. Ma bizony már másképp, tökéletesebben-eredményesebben folyta le.

Es London népe a légi háború „vegyes izeltőjére” roppant kíváncsi volt. Csak a repülőterén kétszáz ezer fizető néző szorongott. A szomszédos rétek ingyenes közönségét háromszáz ezerre becsülte a rendőrség. Am még ez a félmillió is ép csak egy töredék volt a mérhetetlen nézőseregben. London minden szögletéből látni lehetett valamit. És millió meg millió szempár bámult a magasba, amikor vészjósló bugással megérkeztek London fölé a támadó „Blueland” halálhöz gépei.

Szines revük a levegőben

A Royal Air Force Display műsorának tarkaságát bizony minden revüdirektor megirigyelhetné. Ennél többet aztán igazán nem lehet nyújtani a nagyrédmű közönségnek. Déli tizenkettőtől este hétig szórakoztatta a brit légi haderő hálás publikumát. Voltak itt kérem nyaktörőn merész akrobaták, dus képzeletű gyorsfeszők, bukdacsoló bohócok és mindehhez még a legfrissebb ujdonságok „divat-revüje”, végül pedig hatásos melodráma lángoló hajókkal, tűzbeborult házakkal és egyéb attrakciókkal. Csakhogy ez a mesterten kidolgozott műsor a végtelenség szinpadán — a levegőben zajlott le. Főszereplők és statiszták öfelsége az angol király legremekesebb hadi gépei voltak.

Tréfás mutatvány és szívdöbentően komoly valóság néha olyannyira összefolyt, hogy már azt se nagyon tudtuk, hol kezdődik az egyik, hol végződik a másik.

Például eljátszották nekünk a következő hatóság jelenetét: Ellenséges repülőgépek közelnek Hendon felé. Támadáselhárító masinák magasbaszókkenve felveszik ellenük a harcot. Győznek... Az ellenséges gépekből lángnyelvek csapnak fel. A rőt füstbe burkolt égő bombavetőkből most bombák helyett emberek hullnak. Ejtőernyőkön menekül a legénység. Valljuk be, igazán szép látvány. Vagy két tuat ejtőernyő körülbelül egyszerre nyílik ki és hímáldozó utasával lassan, méltóságteljesen áleg a föld felé. A tömeg önfedten tapsol. De ime... A tapsba belehasít ezrek rémült kiáltása. Az egyik ernyő csak félig nyílt ki. A köztér rátekeredik a menekülő pilóta tehetetlen testére.

Villámgyorsan zuhan a sötét csomóvá préselt ernyő és ember a biztos pusztulásba. Mentőautók száguldanak a katasztrófa színhelyére. A döbbenet csendjében belebúgnak a szírnézők. A játéknak áldozata a káprázatos mutatványnak a halottja van... De nem! A rádió hngosbeszélőjén már magyarul a kitűnő speaker megnyugtató szava. A játék mindvégig játék volt. Az ejtőernyőkön ezuttal nem emberek hanem bábok csúngtek. A szerencsétlenség a műsorhoz hozzátartozott. Ezuttal...

A légi díszmenet

Nagy siker! Mindent felülmul azonban a világ egyik leghatalmasabb tömegrepülése. Mértani szabatsóssággal rendezett rajokban kétszázötven katonai repülőgép csodálatos légi „díszmenete” köszöntötte a három óra-akor megérkezett királyi párt. Nyolc irányból jöttek félelmetesen, ellenállhatatlanul. A bágyadt napsugárban ezüstlő szárnyaik első-titették az eget. Tökéletesen szemünk hiába mérte a magasságokat. Ezer méter és négyezer méter e földöntúli processzió síkjává egybefolyt. Zúgó, zümmögő óriásmadarak engedelmességek a rendet égre rajzó ember parancsoknak. Ez már több volt mint technika és több mint boszorkányos ügyesség. Valahogy emberföltöttnek, természeti csodának éreztük a dermedt bámulatot és őszönös rettegést kiváltó jelenést, mely felvillant és elsuhanat magasba meredt fejünk fölött.

A műsor következő száma derűs hangulatot oldotta fel az igazet. Tanóra a levegőben... A kiképzőtanár és a pilótanövendék

Hamar! CADUM kenőcsöt

Ha kiütésekben, különböző bőrbetegségekben szenved, ha pattanásai, karcolásai vannak, ha rovarok csípték meg és fél infektációtól, ne veszítsen időt! Használjon azonnal Cadum-kenőcsöt! Már másnap jelentős javulási fog észlelni. Enyhítésre, gyógyításra semmi sem jobb a Cadum-kenőcsnél. Annyira olcsó! Jó, ha állandóan kéznél van.

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT!

ber a levegőben ma már többre képes, mint a földön.

A földön például alig lehetne olyan szinhatásokat elérni, mint az a nat repülőgép, mely szines füsttel egyre váltakozó ábrákat rajzolt az ég és a föld közé, végül pedig egymást kiegészítve a királyi monogramot kanyarintotta füstből a horizontra. Majd új repülőgéptípusok mutatkoztak be. Közöttük egy sereg még névtelen és ismeretlen, de mindmegannyian már a „Royal Air Force” szolgálatában és egyre nagyobb sebességekre idomított, egyre nagyobb magasságokra képesített szárnyaikon hordták a jövő kiszámíthatatlan lehetőségeit. Még a világháború tiszteltreméltó veteránjai is eljöttek. A kísértő közelmúlt levitézlett gépei. Az utódokkal persze már nem versenyezhettek, így tehát szórakoztató obsitosokká szelidültek és egy sztratoszféri vadászat müncheni jeleneteivel tarkították a nagy nap műsorát.

Téma: repülőgéptámadás

Közben egy-egy kisebb, nagyobb légi-csata, bombavetőverseny, céllovészet légi torpedókkal kitűnően érzékeltette, hogy mi minden várhat ránk. Végül mint a mindent bekoromázó zárójelentet nagyhatású légi színjáték következett. A téma? Ugyan mi lehetne más? Repülőgéptámadás Anglia ellen. Az ellenség egy kisebb brit kikötőváros megsemmisítését tűzte ki céljául. Drámai párbeszédet visszhangoznak a rádióban. A levegőből

jelentések érkeznek. A földről parancsok harsognak. Az egybekapcsolódó mondatokból kialakul a különböző légi támadást elhárító állomások titokzatos együttműködése. Aztán tényleg pusztító bombák hullanak, lakóházak és raktárépületek lángba borulnak, a kikötőben vesztegő hajót légi torpedó találja és felrobban szörnyű recsenéssel. Teletaláltól ért repülőgépekből lángnyelvek csapnak ki. Soká hullámlázik a harc támadás és védelem között, de végül is a brit légi flotta felülkerekedik és elüzi kelet felé az ellenséges „Blue Land” bombavető rajait. Dermesztően élethű volt a játék, bár a gáz-támadás kimaradt belőle. Így is megmutatta a nagy Air Display mögött rejtőző mélyebb tartalmat. Ugy, mint most királyi községek ünnepségre jött nyolc felől kétszázötven repülőgép, jöhet egyszer valahonnan kétszázötven éppoly rendezett sorokban, éppoly ellenállhatatlanul, éppoly parancsot teljesítve. Kétszázötven vagy még több. London ellen. Anglia ellen!

A millióknak ügyesen feltálat tanulság pedig a következő: Anglia nem sziget többé. Ha a világrészekből el is választják csatornák és tengerek, de egybefűzi a világgal a jövő háborújának eleme — a levegő. Megtámadhatatlan sziget volt évezredekken keresztül Nagy-Britannia, de most egy óra vagy még kevesebb meghazudtolhatja az évezredekét. De Anglia földrészek és óceánok ura ma már a levegőben is résen áll.

(R. L.)

Ujra a nemzeti munkavédelmi törvény bombáját robbantotta egy fővárosi lap

Az Adeverul cáfolja a Capitala szenzációját

BUCURESTI, július 13. A Capitala értesülése szerint a nemzeti munkavédelmi törvény rövidesen megjelenik a hivatalos lapban. A lap már nem első ízben ad hírt róla, hogy Pop Valer az alkotmányossággal is összeegyeztethető törvényjavaslatot készítette, mely a kormánykörök igényeit is kielégíti. A törvényrendeletet a király elutasítása előtt — a hír szerint — szentesítette. A törvényjavaslat szövege még nem ismeretes. Pop Valer állítólag ma juttatja el azt a Monitorul Oficial nyomdájába.

Ezzel szemben az Adeverul cáfolja, hogy a nemzeti munkavédelmi törvényrendelet aláírták volna és már el is küldték a Monitorul Oficialhoz.

Megkezdődött az előzetes katonai kiképzés második munkaszolgálat

Cluj, július 13. (Az Uj Kelet tud.) Július 11-én kezdetét vette az előzetes katonai kiképzésben résztvevő ifjak közmunka szolgálatának második szakasza. Az első csoportot, melyben egyetemi hallgatók és diákok vesznek részt, Gyalura osztották be. A közmunkákkal kapcsolatban az előzetes katonai kiképzés kolozsvári felügyelősége az alábbi közleményt adta ki:

A közmunkák nyári szakaszában az első július 11-től július 31-ig, a második augusztus 1-től 20-ig, a harmadik pedig augusztustól 21-től szeptember 10-ig nyert beosztást. Ezzel kapcsolatban szigorúan felhívjuk a szülők, munkaadók, valamint az önálló ifjak figyelmét, hogy a fent vázolt idő alatt meghívójuk átvétele után azonnal jelentkezzenek a felügyelőségen, ahol a városi és katonai orvosokból álló bizottság vizsgálja meg őket és a gyengéket mentesíti a szolgálat alól. Ugyancsak ezuton közöljük, hogy azok a diákok, akik nem kapták meg tévedés folytán behívójukat, vagy nem jártak előkészítő gyakorlatokra, haladéktalanul jelentkezzenek a közmunkában való részvételre, mert a törvény értelmében a távollmaradók három évig teljesítenek katonai szolgálatot. Azok az ifjak, akik Kolozsvárra, vagy környékére nyaralni, vagy dolgozni jöttek, kötelesek itt tartózkodásuk idején a felügyelőségnek jelentkezni. Vonatkozik ez a kolozsváriakra is, akiknek a városból való elutazásuk esetén új tartózkodási helyükön kell jelentkezniük.

A SZERENCSE SZÉKHELYÉHEZ

Az Állami Sorsjáték játékosai meggyőződtek, hogy ez a sorsjegyáruda osztja szét a legnagyobb nyereményeket.

Vásároljon a 14. Sorsjáték I. osztályára egy sorsjegyet az

AURORA sorsjegyárudánál.

Huzás JULIUS 15.—en.

Helyi fiók:

Kereskedelmi Hitelbank rt.

Cluj, Piata Unirii Nr. 82.

Yersbör

ak, a belföldi... ze tulhaladja... eteket, ugy... za van ár... animálisak. A... a talpkartell... sbörpiac ren...

börárai a kö... Bucovina és... rös ökörbör... ybör 39, te... vegyes 52, ... szópóborju... ej, báránybör

ej 56 per kg.,... er 12 kg.-ig... r 35, bivaly... póp 36, disz...

széciója

enk bank

51

mpo című lap... hogy Tabacovi... CFR éléről, nem... azt előző jelen... kuló Marmar... székét foglalja... k már kifizette... rvezéséhez lát...

ltett, de gazda... ercben kételke... mit sem tudnak... akarná vissza... al, hogy ezt Ta... azonban a volt... hogy külföldi... gybankot léte... yi körök is tá... Tabacovici ne... latban, holott a... nek óta fennálló... ek valószínűl...

angol font

Frank 5.45, svájci... 25, belgas 23.50... 4.90, egyptomi... az árfolyamok a... rfolymait jelen...

közül a német... t. Cseh korona... sztrák schilling

árfolyamai Bu... anyhultak Fran... 1-42, angol font... 31.15-32.50, cseh... d forint 92-93, ... 40-41, osztrák... 3.40, Napoleon... 15-1420.

szilárd a fix... tott a részvé... nagyobbodott.

ott szilárdulást... 52 háromne... ási örökjárdék... emelkedett, Sta... ökött, Dezvolta... emelkedett, In... kis cimletek 70... k 69-en állottak.

Kaya török mi

sát méltatja az... tik: A Tass hi... e szerint Rüssöl... k miniszterek... ok méltatják a... régi barátságát.

estiben

vagy specia...

sztráiy

ovábbit Agen... asiu, Bucuresti... 33.

Dr. Fodor Sándor

Hozzászólás az értelmiségi találkozéhoz

Kulturpolitikai gondolatok

Az erdélyi zsidó értelmiség tervbevétt nyári találkozójára jó alkalom arra, hogy az erdélyi zsidó élet s különösképpen a kulturélet égető problémáit vizsgálat tárgyává tegyük s olyan körben beszéljünk meg, amely erre valóban hivatott lesz.

A praktikus feladatok felvázolását megelőzően, szükségesnek mutatkozik néhány elvi sikon mozgó kérdéssel is foglalkozni.

Oknyomozó és történelem-bölcséleti szempontból nem fogadjuk el azt az elméletet, amely a zsidó kérdést különös és kizárólagos keretbe kényszeríti. Azok az általános történelmi tényezők, amelyek törvényszerűleg uralkodnak az általános történelemben, hatalmuk alatt tartják a zsidó sors fejlődésének útját is. Bármennyire szeretnők azonban ezt a tételt abszolútnak elfogadni, mégis el kell ismerni, hogy van olyan oldalai is a zsidó kérdésnek, amelyeket csak a speciális elemzésen keresztül s az ebből fakadó szintézisen át lehet megismerni. Ezen kérdések sajátosága azon körülmények összességéből fakad, melyekben a zsidók a szétszórtottság ideje alatt élnek s amelyek merőben mások, mint egy egészséges formák között élő nép körülményei. E sajátosság abban rejlik, hogy míg más népeknél a kulturproblema közös és egységes erőből fakadó megnyilatkozás, amely többékevésbé fedi az egy területen lakó és egy nyelvet beszélők szellemi aspirációit, addig a zsidó nép kulturája földrajzi adottságainál fogva szétforgácsolódott, helyi körülmények befolyása alá került s nem mutat egy közös cél felé haladó irányt.

A probléma egészséges irányba való terelésének alapfeltétele a minél nagyobb területen megnyilatkozó kultúregység kiépítése s így az erdélyi értelmiségi találkozóknak a történelemadta feladata országos viszonylatban is kultúregység kiépítésén munkálkodni. Természetesen ez is csak megalkuvás, mert hiszen a fentiekből következik, hogy világlátásban egységes zsidó kulturprogram megvalósítása volna az egészséges. Ennek praktikus kivihetelensége mellett, *legalább az országban belüli egységre kell törekedni s a tartományi külön valóságok lassankénti kiűzöbölését megkísérlni.*

A mi kulturproblemaink — értem ez alatt szűkebb értelemben az erdélyi problémákat, tágabb értelemben pedig Románia össz-zsidóságának kérdéseit — tulajdonképpen kulturpolitikai téren nyilatkoznak meg. Értjük pedig ezalatt azokat az egyszerű eszközöket, melyek lehetővé teszik az itteni zsidóság kulturproblemainak céltudatos, tervszerű, egységes és központi irányítását. Ami más szóval annyit jelent, hogy léteznie kell egy értelmiségi gyűjtőpontnak, melyből kiiradhat annak az irányvonalnak a meghatározása, mely felé az itteni zsidó életnek haladnia kell. Ennek a gyűjtőpontnak szervezeti keretre kell találnia. A szervezeti keret legyen megfelelően széleskörű egy munkásságában, mint személyi összetételében s hogy kulturfeladatainak eleget tudjon tenni, vizsgálódása terjedjen ki a gazdasági problémákra is.

Természetesen felvetődik az a kérdés, mely vezérelve, alapját kell, hogy képezze a mai zsidó kulturpolitikának? Hogy a kérdésre megfelelő választ tudjunk adni, meg kell ismerkednünk a zsidóság belső strukturájával. Ismernünk kell azokat a szellemi áramlatokat, amelyek a zsidóságot egy vagy más táborba terelik, ismernünk kell a körülvevő idegen réteg szemléletét és végül tárgyilagosan fel kell ismerni a zsidóság jövőbeni érdekeit.

A fenti kérdések tárgyilagosa vizsgálata, a következő megállapításokra vezethet a zsidó kulturpolitikában, a kulturpolitikai vonalvezetésben és általában minden olyan téren, ahol szellemi megnyilvánulásokkal találkozunk, *zsidóság* fogalmán legyen a hangsúly. Tehát, nem egy ember csoport ilyen, vagy amolyan problémáit tárgyaljuk, hanem *zsidó* kérdéseket vetünk fel s azokra várunk megoldást és feleletet. Nem jelent ez szűkreszabott el-

határolást, vagy nagyobb szintézisek fel nem ismerését és kirekesztését, hanem jelenti mindazt, ami életünkkel szerves összefüggésben van. Problémáink tárgyalása során kidomborítandó, ami specifikusan zsidó.

A mának felismerése, leszögezése annak a ténynek, hogy ma a zsidóság csoportjai világnézeti szempontból egymástól eltávolodó utakon járnak, arra kell indítania ezt az erdélyi zsidó értelmiséget, hogy minimális közös platform megteremtésével az összes zsidó erőket egybeterelessé az egységes kulturpolitika megteremtésére ösztönözze. Tegyük most félre, hogy egyeseknek ilyen vagy amolyan a végső szintéziseket illető beállítottsága, — a lényeg az, hogy mindnekinek fel kell ismernie a közös munka szükségességét s el kell fogadnia azt a valóságot, mely szerint a zsidó életnek magán kell hordania annak pozitív jellegét. Ha sikerül — és mi valljuk azt — megteremteni a fentemlített platformot, akkor a multtal szemben, mely céltalan, kapkodó, ötletszerű és mindenek előtt egységet nélkülöző volt, a jövőben meg van annak a lehetősége, hogy egységes, céltudatos és programszerű kulturmunka indíttassék be. Szerencsés kezdeményezés e téren a munka, amely Kolozsváron már folyik s amelynek keretéből nőtt ki a találkozó gondolata is.

Óriási és majdnem érintetlen a munkaterület, amely a fentieket vállaló csoport előtt megnyílik. A konkrét program lefektetése a találkozó feladata. Itt csak vázoljuk, hogy ennek a csoportnak meg kell ismerni az erdélyi zsidó intézmények életét, a hitközségeket, az iskolákat, jótékonyk és kulturális intézményeket, meg kell vizsgálnia ezen intézményekben rejlő értékeket, feltárni a hibákat, hogy meg lehessen kezdeni azok kiküszöbölését. Részletes analízis alá kell venni az erdélyi zsidó tömegeket, társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt. A mult feltárása, a jelen megismerése szolgáljon tanulsággul a jövőendő ut meghatározásához.

Ha a problémák teljességének megismerését tűztük ki célul, úgy ide tartozik a Palesztina-kérdés is, melynek felvetését az eddigi megnyilatkozásokból sajnálattal hiányoljuk. A Palesztina-eszmének az öt megillető helyet kell elfoglalnia abban a kulturpolitikában, amelyet a találkozó fog létrehozni. Eppen ezért *vétkezés hiányos annak a Tanulmányi Könyvnek a programja is, amelyet dr. Márton és Weinmann urak kívánnak megvalósítani* s amely egy olyan megfogalmazásban, ahogy tervükből kitűnik széles körök érdeklődésére nem tarthat számot. Kiindulva azon egyszerű tényből, hogy a mának adottságaiból a zsidó népnek egy óriási tömege, a nemzeti otthon megteremtését tűzte ki életcéljául, s ennek logikus folyamánnyaképpen, össz-problémáit ezen a célon keresztül szemléli, elengedhetetlenül szükséges, hogy

egy egységes kultur politika irányításban ez a valósághoz közelítő eszme az öt megillető helyet foglalja el.

Másik vezérelve az értelmiségi találkozóknak, a terjeszkedés elve legyen. Más szóval, a csoportnak nem szabad munkásságával csupán Erdély határai közé szorítkoznia, hanem kapcsolatokat kell szereznie Románia többi zsidó központjaival, illetve az ország egész zsidóságával és kísérleteket kell tennie az együttműködés megteremtésére. Az együttműködés szükségessége a már hangoztatott egység törekvéseiből fakad s legalább az egyországon belüli zsidó egység kialakulásának alapjait fekteti le. Ha csak ezt az alapot fogjuk megteremteni s ezzel lehetőséget nyújtunk a jövőbeni további kapcsolatok kiépítésére, úgy munkánk már is eredményes lesz. Meg kellene találni azt a módot hogy a szervezett okirálási zsidó ifjúság néhány képviselőjét találkozókon vendégül láthassuk s velük a szerves kapcsolatok megteremtése érdekében tárgyalhassunk. Ezzel a javaslattal gondoljuk kifejtett elméletünk gyakorlati megvalósítását elindítani.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, gyomorfájdalmaknál, májduzzanatnál, vértórtulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert hatása gyors, biztos és kellemes. Az ajánlják.

Művészi lakberendezés

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R.T. BUCURESTI, TG. MUREȘ, TERVEZÉSÉBEN
KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

COLECTURA OFICIALĂ

milliókat fizetett ki az ország minden részében

Irányítsa lépteit a **COLECTURA OFICIALĂ** felé.

Helyi fiók: **CLUJ, Str. Regina Maria 46.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyesületi közlésnél egy sor 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kertes házban 2 szoba konyha, speiz és ucai butorozott szoba kiadó. Ugyanott ingóra eladó. Bratianu 45.

Állást nyerhet több évi praksissal rendelkező, perfekt manikűrősnő havi 2000 lej fixszel. Stöckel fodrászat, Sighet.

Uvegtechnikust, perfectet, társas alapon műhely létesítéséhez keresek. Ajánlatot: „Diszkreció biztosítva” jellegre Postrestant Arad.

Központban különbejratu elegáns butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, kiadó. Esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Keresünk szikvizgyár céljaira megfelelő 3 szobából álló, lehetőleg cementezett, vízvezetékkel ellátott üzemi helyiséget. Irásbeli ajánlatokat Hotel Newyork irodájába kérünk.

Jobb zsidóleány háztartási és üzleti kisegítőként, jó fizetéssel, állandó otthont találhat. Közlelebb: Mihail Viteazul 10, földsz.

Utazót mellékelik könnyű terjesztésére keresek. Foto Meisner Cluj, Reg. Ferdinand 3. szám.

Biztos megélhetésre helyi és vidéki ügynököket keresek. Foto Meisner Cluj, Regele Ferdinand 3.

HIRDETÉS AZ UZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Szerencsés sorsjegyet

a 14-ik húzásra a „HERMES” sorsjegyirodában vehet.

Piața Unirii 1 és Reg. Ferdinand 13.

Huzás július 15-én

SZERDA, 1937.

Olyan heves lej hogy azt hitte,
Kruschen kura teljesen

Miután néhány évet a ban töltött, e sorok írója haza, rettenetes fejfájás hájfelesleggel. Oivassa fogja, hogyan fogott ugyanazon szer, a Kruschen tenetesen kövér voltam szervezetem szenvedett. Voltak és főfájásom olya azt hittem, megbolondult nyomtam. Elkazdtem Kruschen mintegy 10 vagy 12 nap erősen javult. Májam meg sokkal fiatalabbnak és magam, a fejfájás teljes mérték magam és legmegállapítottam, hogy a kilót nyomok”. — M. A.

A fejfájást leginkább okozza és a testben felémészett anyagok. Kruscheneket a mérgező anyagok za felhalmozódásukat és a hatás azonnali és állap az ország minden gyógygeriájában kapható. Nagyáveg 60 lej.

Zsidó re

A zsidók részvétele a körül olyan régi, mint az ember feljussan a földön, Németországban és les eszközeinek kitalálás éppogy közreműködött, beliek találkozására.

hogy David Schwarznök találta fel a mai 2. ját, ó maga meg is épít vezérkar támogatása me tek vették meg a tervek építették Zeppelin gróf merrevestű léghajót, am tettek az angolok és am léghajóikát.

Kevesen tudják, hogy egyik legjobb munkatá művek irányítójának, egyébként többször kit pülő, aki nem maradna és most a Good Year-mos zsidó szakképzett zott Farmannal és Fok pülés első uttorjé, Kronbergh heróikus óceánrep Levine Newyorkból Chamberlainnal együtt.

1929-ben Richard By pülőrajjal átrepülte a dicio első repülője repülőhadnagy volt, a híres bombavető repülő csak a Byrd-féle repül zött volt Benjamin Rot gépmotorok specialista nyeiről az admirális a kozott.

A világháboruban el mérnök-repülő is zsidó lett, a műlegyetemet gondolkodásáról ismerté ban. Egy alkalommal szóvá tettek előtte egy gadtak, hogy zsidó szá man. Az egyik azt a szülők gyermeke, a ma esküdni, hogy régi ósz származott és ma is jó Wittmann mérnök az szetével megjegyzés né ből egy angol és héber — Tessék!

A cédula sákel-nyugt lek közül az egyik, ki jelent a cédula: a zsidó Ez persze feszélyezte hogy Wittmann kitérté tett.

— Ez semmi! Hugó szákmányolta elesett a — Akit véletlenül W tette hozzá a repülő-m A fogadást egyik se őszegét ezuttal nem magához vette a pénz jemetnek adja.

A női pilóták között Hans Bernstein, orosz

Olyan heves lefújása volt, hogy azt hitte, megbolondul

Kruschen kura teljesen meggyógyította

Miután néhány évet a trópusi országokban töltött, e sorok írója gyomorbetegséggel és egészségtelen hájfelesleggel. Olvassa el levelét és látni fogja, hogyan fogyott 16 kilót és mindezt ugyanazon szer, a Kruschen só révén: „Rettenetesen kóvér voltam, ami miatt egész szervezetem szenvedett. Gyakori májgöreseim voltak és főfájásom olyan heves volt, hogy azt hittem, megbolondulok. 103 és fél kilót nyomtam. Elkezdtem Kruschen sőt szedni és mintegy 10 vagy 12 nap múlva állapom erősen javult. Májam egyáltalán nem fájt, sokkal fiatalabbnak és tetterösebbnek érzem magam, a fejfájás teljesen elmúlt. Tegnap mértem magam és legnagyobb örömmre megállapítottam, hogy mindössze 87 és fél kilót nyomok”. — M. A. L.

A fejfájást leginkább a rossz gyomor okozza és a testben felhalmozott meg nem emészett anyagok. Kruschen só eltávolítja ezeket a mérgező anyagokat, megakadályozza felhalmozódásukat és enyhíti a főfájást, a hatás azonnali és állandó. A Kruschen só az ország minden gyógyszerüzében és drogeriájában kapható. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

HIREK

Zsidó repülők

A zsidók részvétele a repülés technikája körül olyan régi, mint maga a kísérlet, hogy az ember feljusson a föld fölé. Oroszországban, Németországban és Ausztriában a repülés eszközeinek kitalálása körül a zsidó zseni éppúgy közreműködött, mint más nemzetbeliek találékonyága. Köztudomású dolog, hogy David Schwarz zágrábi zsidó mérnök találta fel a mai Zeppelin első formáját, ő maga meg is építette előbb az osztrák vezérkar támogatása mellett, majd a németek vették meg a terveket és Berlinben megépítették Zeppelin gróf irányítása mellett a merevtestű léghajót, amelynek mintájára építették az angolok és amerikaiak is óceánjáró léghajókat.

Kevesen tudják, hogy Arnstein mérnök egyik legjobb munkatársa volt a Zeppelin-művek irányítójának, Eckener doktornak, egyébként többször kitüntetett háborús repülő, aki nem maradhatott Németországban és most a Good Year-művek főmérnöke. Számos zsidó szakképzett repülő-mérnök dolgozott Farmannál és Fokkernél. A vitorlás repülés első uttorja, Kronfeld, zsidó volt. Lindbergh heróikus óceánrepülése után Charles A. Levine Newyorkból repülte át az óceánt Chamberlainnal együtt.

1929-ben Richard Byrd admirális kis repülőrajjal átrepülte a délsarkot. Az expedíció első repülője Isac Slossbach zsidó repülőhadnagy volt, a világháborúban egy híres bombavető repülőraj vezetője. Ugyanakkor a Byrd-féle repülőexpedíció tagjai között volt Benjamin Roth őrmester, a repülőgépmotorok specialistája, akinek teljesítményeiről az admirális a leghízelgöbben nyilatkozott.

A világháborúban elesett Wittmann Hugó mérnök-repülő is zsidó volt. Budapesten született, a műgyógyor is ott végezte. Nobilis gondolkodásáról ismerték a magyar fővárosban. Egy alkalommal nagyobb társaságban szóvá tettek előtte egy fogadást. Ketten fogadtak, hogy zsidó származású-e, vagy germán. Az egyik azt állította, hogy kitért szülőik gyermeke, a másik meg mert volna esküdni, hogy régi osztrák iparos-családból származott és ma is jó katolikus.

Wittmann mérnök az 5. bonhóniás természetével megjegyzés nélkül kivett a tárcájából egy angol és héber szövegű cédulát.

— Tessék!
A cédula sékel-nyugta volt. A fogadó felek közül az egyik, kitért zsidó, tudta, mit jelent a cédula: a zsidóság kihangsúlyozását. Ez persze feszélyezte őt, aki arra fogadott, hogy Wittmann kitért gyermeke. Legyintett.

— Ez semmi! Hugó bizonyára a harctéren szakmányolta elesett angol-arab katonától.

— Akit véletlenül Wittmannnak hívnak! — tette hozzá a repülő-mérnök gunyosan.

A fogadást egyik sem nyerte meg, de az összeget ezúttal nem itták el. Wittmann magához vette a pénzt, hogy a Keren Kammetnek adja.

A női pilóták között 1929-ben tűnt fel Hans Bernstein, oroszországi zsidó repülő.

aki Párizsban élt és itt tanulta a repülés mesterségét. Marseilleből repült egyhuzamban Dél-Egyiptomba, amivel négy díjat nyert, 1930-ban 39 órát maradt a levegőben és ezzel rekordot állított fel. Az Egyesült Államokban Mildred Kaufmann 1930-ban a műrepülés rekordját nyerte meg, míg Edit Bernson 1935-ben az északamerikai nemzeti repülőversenyben első lett.

August Piccard, a sztratoszféra-repülő, aki 1932-ben szállott fel tudományos célokból, zsidóktól származik. Ilja Usiskin azonban, aki Oroszország támogatásával hajtott végre sztratoszféra-repülést és aki két társával lezuhant — zsidó volt.

Zsidó volt a repülés technikájának nagylelkű alapítványok utján való fejlesztője: Daniel Guggenheim. Az ő pénzén történtek Észak-Amerikában éppúgy, mint a délamerikai államokban a legfontosabb technikai kísérletek.

A Moszkva—San Francisco repülés szerencsétlenül járt vezetője, Sigmund Livanevski is zsidó volt.

— **Időprognózis:** Változatlan légnyomás, változókéony felhőzet, enyhe nyugati és északnyugati szél, változatlan hőmérséklet, esők helyi jelleggel. Ma délelőtt a fővárosban napon 25, északon 24 fokot mértek.

— **Kínába helyezték át Seba volt bucaresti cseh követet.** Bucarestből jelentik: A Tempo értesítése szerint Jan Seba, volt bucaresti csehszlovák követet augusztus 1-re rendkívüli megbízatással kormány Kínába küldi. Seba jelenleg Karlsbadba tartózkodik.

— **Iorga professzort veseroham gyöttri.** Bucarestből jelentik: Iorga pofessor, aki Valenin de Munteban tartózkodik, tegnap veserohamot kapott. Anton Ionescu és Petre Topa orvosok azonnal Valenibe utaztak és azonnal kezelés alá vették a beteget. Az északi folyamán Iorga állapota javult, de az ágyat csak néhány nap múlva hagyhatja el.

— **Gyomor- és béihurut, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által** — reggelenként felkeléskor egy pohárral véve — igen gyakran rövidesen megszűnnek. Az orvosok ajánlják.

— **Juliusi hóvihar pusztított el egy linzi egyetemi tanárt és kísérő diákját.** Bécsből jelentik: A váratlanul téliesre fordult időjárásnak két halálos áldozata van. Hein Günther linzi tanár, Gruber Kurt nevű diákjával tudományos megfigyelések végett kimentek a hegyekre. A tanárt és diákját hirtelen hófergeteg kerítette be és a rendkívüli hidegben mindketten megfagytak.

— **Herzl Bialik gyászistentisztelet Oradeán.** Az oradeai Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportja folyó hó 8-án, csütörtökön este 8 órakor tartott meg Herzl Bialik gyászünnepélyét, az Ezras Israel templomban, minha ima keretében. Az ima befejezése után a cionista ifjuság énekkara elénekelt a Thazakna-t. Herzl Tivadarról dr. Rippner György, a ZZN Sz. kulturális bizottságának elnöke emlékeztet meg mélyen szántó gondolatokban gazdag ünnepi beszédével. — Utána felhangzott a K'él mólé rachamim szivbe markoló gyászda. Azután az ifjusági énekkar szavaló kórus formájában elszavolta Giskalai János „Tamuz köszöntő” című versét. Ch. Nachman Bialikról Bleier Adolf a Kishitbank igazgatója tartott emlékesztést, mely ugy tartalomban, mint az előadás formájában olyan megkapó volt, hogy az egész halgatóságot magával ragadta. Ezután Bialik lelkiúdvéért Rosenberg József, az ifjusági énekkar szólistája énekelte el a K'él mólé rachamim-ot. Nuszbaum Sámuel ezután elszavolta nagy hatással Giskalai János „Mesias heraldja” című Herzlre vonatkozó költeményét. Ezután felhangzott a Hadrut gyászének. Az ünneplést a Hatikva éneke zárta be. Végül dr. Bárdos Imre megköszönte az Ezras Israel templom egyesületnek, hogy megengedte a gyászünnepély megrendezését a templomban.

Az oradeai

ort. kóser

Szilágyi fiuinternátus

felvesz az 1937—38. tanévre fiuinternátust. A gyermekek a teljes ellátáson kívül gondos és szakértői előkészítést kapnak az intézet okleveles tanáraitól, akiknek vezetője dr. Szilas zsidó keumi tanár. Érdeklődők forduljanak Internatul Evreesc de hăieși Oradea, Str. Delavrancea 17. címhez.

Aranyér ellen Goedecke féle Arusol!

TURISZTIKA

Az Erdélyi Kárpát Egyesület 1937 július hó 18-án a következő kirándulásokat rendezi:

1. Autókamionnal: Révi csepkőbarlang. Indulás reggel 5 órakor. Részvételi díj 135—145 lej.
2. Autókamionnal: Torockó. Indulás reggel 5 órakor. Részvételi díj 85—90 lej.
3. Autókamionnal: Tordai hasadék. Indulás reggel 6 órakor. Részvételi díj 65—70 lej.
4. Gyalogkirándulás a tordai hasadékba. Indulás f. hó 16-án reggel 6 órakor, visszatérés vasárnap ebéd után gyalog vagy CFR autobusszal.

Ugy az autós, mint a gyalogkirándulások az egyesület Str. Bratianu 24. sz. alatti székházától indulnak, ahol jelentkezni lehet a titkárságnál hivatalos órák alatt péntek este 9 óráig.

Július hó 25-én autókirándulás lesz a Dregan-völgybe, augusztus 1-én Kisbánya havasra.

— **Vonat és autó halálosvégű karambolja.** Bucarestből jelentik: Egy autó, amelyben 7 vasuti alkalmazott ült, Valenből Maneciu felé utban Radovici állomáson összeütközött egy szerelvényvel. Andrei Mihail fékezé sulyosan megsebesült és kórházba szállítás közben meghalt. Hat társa szintén többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedett.

— **639 idegen állampolgárt tettek át a határon június 25 és július 11-ke között.** Bucarestből jelentik: Június 25 és július 11. között a bucaresti rendőrfőnökség mellett működő idegenellenőrzési hivatal 639 idegen alattvalót tett át a határon, akiknek iratai nem voltak rendben. Egyidejűleg 22 olyan egyén ellen indult eljárás, akik kihágást követtek el az idegenellenőrzési törvénnyel szemben.

— **Gyermekei szemelattára agyonszurta feleségét, majd elvágta saját nyakát.** Bucarestből jelentik: Emilian Ancer 39 éves csernovici vasuti alkalmazott hosszabb idő óta rossz viszonyban élt Alexandra nevű feleségével. Ancer asszony emiatt levette magát lakásuk ablakából, de baja nem történt. Tegnap újabb veszekedés tört ki a házaspár között. Adott pillanatban Emilian Ancer három gyermeke jelenlétében rávetette magát agyban fekvő feleségére és több készsúratt ejtett rajta. Amikor a lehangadt Ancer tetőre eszmélt, elvágta nyakát. A látotaktól eszükvesztett gyermekek fellármázták a szomszédokat, akik kihívták a mentőket. Ancer és felesége állapota súlyos.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Féltekénység. Fősz.: Jean Harlow, Clark Gable és Myrna Loy.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

I. A világitó ember. Premier. Boris Karloff és Lugosi Béla legmegdöbbentőbb alakítása, melyben eléntáru a tudomány legnagyobb felfedezése. II. Halálbrigád. Fősz.: Cleudet Colbert, Ronald Colman. A leghűbebb idegenlégű film. Világsiker. III. A június 13-iki cluji királylátogatás. Legújabb Fox journal. Olcsó nyári helyjártak: 15 és 19 plus 5. Előadások kezdete: 3.15, 4.45, 6.20, 7.50, 9.30, 11 órakor.

DAVILA MOZGÓ MŰSORA:

Kedden és szerdán: Eggerth Márta legszebb énekes filmje: Casta Diva. Csütörtökön és pénteken: Békeffy társulat vendégszereplése.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, kedden és szerdán 3 napig 3, 6 és 9 órakor: I. Az elfelejtett arcok. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Sylvia Sidney és Herbert Marschal. II. Kadett szerelem. Ragyogó vigjáték. Fősz.: Patt Patterson és Lew Ayres. Helyjártak: 10 és 12 lej.

UJ KELET Legújabb hírek

Franciaország felfüggesztette a spanyol-francia határ ellenőrzését

Pacelli bíboros Edennel tárgyalt a spanyol viszály elsimitása ügyében?

Franco gazdasági retorzióval fenyegette meg az angol kormányt, ha nem ismerik el kormányát

PÁRIZS, július 13. (Rador.) A Havas jelentése szerint kedden délelőtt 12 órakor a spanyol-francia határon a Pireneusokban a nemzetközi ellenőrzést felfüggesztették. A közlemény hozzátéveszi, hogy a benemavatkozási tereken vállalt kötelezettségeinek megfelelően, Franciaország nem enged önkénteseket és hadianyagot szállítani Spanyolországba.

A Vatikán komoly békeakcióba kezdett a spanyol viszály ügyében

Egy berlini lap feltűnést keltő híradása szerint a Vatikán igen tevékenyen kezébe vette a spanyolországi béke létrehozását. Ennek érdekében a Franciaországban időző Pacelli bíboros-államtitkár tegnapelőtt állítólag találkozott is Edennel angol külügyminiszterrel, Delbosval pedig megelőzőleg tárgyalt és fog tárgyalni. Edentről ugyanis tudják, hogy a vasárnapot a franciaországi Deauville francia fürdőhelyen töltötte. Viszont Deauville-től csak félóránnyira fekszik Lisieux, ahol az eucharisztikus kongresszuson Pacelli is jelen van. A német lap szerint Eden deauvillei tartózkodása arra szolgált, hogy titokban találkozzék Pacelli bíborossal. A látogatást, ugyancsak a német lap híradása szerint, Sir Eric Phipps párizsi angol nagykövét közvetítette, akinek felesége, mint hitbuzgó katolikus, szintén résztvesz a lisieuxi eucharisztikus kongresszuson.

Interpellációk napja az angol alsóházban a spanyol benemavatkozás ügyében

Londoni jelentés szerint Eden külügyminiszter tegnap ismét az interpellációk pergőtüzébe került. Elsőnek Attlee őrnagy intézett kérdést hozzá a pénteki benemavatkozási ülés következményeit illetően.

Eden válaszában részletesen ismertette a konferencia lefolyását és kijelentette, hogy abban az esetben, ha minden nagyhatalom komolyan betartaná a semlegességet, nem lenne bonyodalom. Ami a francia ultimátum beváltását illeti, hangsúlyozta, hogy a nemzetközi megfigyelők tovább is állásukban maradnak, miért is annak gyakorlati jelentősége nem lesz. Henderson képviselő azon kérdésére, hogy helyesli-e a brit kormány Párizs lépését, lord Plymouth igennel válaszolt. Ezután ismét Attlee őrnagy tett fel kérdést arra vonatkozólag, hogy Valencia ezáltal visszanyeri-e cselekvési jogát? Eden erre azt felelte, hogy a képviselő ur nagyon téved, mert a határ továbbra is zárva marad. Attlee e kérdését a konzervatív párt nagy fűtlyel, a munkáspárt nagy tapsal fogadta. Londonból jelentik, hogy itteni diplo-

máciai körökben csodálkozást keltett a salamancai kormány által Portugália közvetítésével Angliához intézett jegyzék hangja és Franco tábornok azon kijelentései, amelyek gazdasági megkorlátozásokkal fenyegetnek, ha nem ismerik el hadviselő

féli minőségét. Feltéves szerint ennek a radikális állásfoglalásnak oka Németország és Olaszország nyomásában keresendő. Egyidejű londoni jelentés szerint a City pénzügyi köreiből tegnap este kijelentették, hogy néhány magánbankár csoportja 40 millió font sterling kölcsönt nyújtott a salamancai kormánynak.

Az angol sajtó válasza a „Fascista Lavoro” fenyegetésére

Angol részről panaszkodnak az olasz sajtótámadások miatt, melyekkel kapcsolatban tegnap Drummond római angol nagykövét lépéseket is tett az olasz kül-

Károly király kihallgatáson fogadta Chautempst

Párizs, július 13. Öfelsége, Károly király ma kihallgatáson fogadta Chautemps miniszterelnököt, Delbost, Pierre Cot-t és Paul Boncourt. A nap folyamán semmiféle hivatalos megnyilatkozások nem vettek részt, megőrizve látogatásának rangrejtett jellegét. Ennek ellenére a lapok részletesen foglalkoznak a király jelenlétével. Az összes lapokban részletes tudósítások jelennek meg a

királynak a román pavilonban történt látogatásáról, az Elyséeben adott ebédéről és Öfelsége megjelenéséről a Mathurins színházban. A lapok számos fotóriportot közölnek a királyról. Az uralkodó ma, szerdán, résztvesz a július 14-iki katonai felvonuláson, amelyen jelen lesznek a román és jugoszláv vezérkari főnökök is.

A ROYAL slágermozgóban ma, szerdán a földkereség ezidei két legszebb produkciója

I. A világító ember Preimer. Fősz.: Boris Karloff, a világhírű utánozhatatlan átváltozóművész és a népszerű Lugosi Béla legmegdöbbentőbb alakítása.	II. Halálbrigád melyben Claudet Colbert, Ronald Colman és Rosalind Russel világhírnevet szereztek. A legizgalmas idegenlégió film.
--	---

III. Szenzáció. A június 13-iki cluji királylátogatás. Legújabb Fox journal. Olcsó nyári helyárak: 15 és 19 plus 5. Előadások kezdete: 3.15, 6.20, 9.30. 4.45, 7.50, 11.

Sulyos incidensek jegyében zajlott le Targovisteban a községi tanácsválasztás

Uj választási eredmények

Bucuresti, július 13. (Az Uj Kelet tud.) Hétfőn Gyulafehérváron zajlottak le a községi választások. A liberálisok 946, a nemzeti parasztpárt 761 szavazatot kapott. A liberálisok 8, a nemzeti parasztpárt 6 tanácstagságot kapott a városi tanácsban.

a gheorghisták 1032, a Frontul Românesc 1368, a cuzisták 3903, a iorgisták 1136 szavazatot kaptak.

Cahul megye 57 községében is hétfőn választottak. 19.730 szavazó közül a liberálisok 5475, a nemzeti parasztpárt 5296,

A Viitorul, a kormány hivatalosa az aradmegei választások pontos eredményét közli. A liberális és magyarpárti kartell 25.384 szavazatot kapott, a nemzeti parasztpárt 14.541-et, a vaidisták 11.340, a gogisták 6144, a németek 4799, a gheorghisták 3257 szavazatot kaptak. A választás iránti érdeklődés rendkívül nagy volt. 72.745 szavazatot adtak le, ebből 7280-at megsemmisítettek, 310 pedig érvénytelen volt. Miután az ellenzéki pártok egyike sem érte el a 20 százalékot, a liberálisok szereztek meg az összes mandátumokat.

Targovisteban kedden folytak le a községi választások igen feszült légkörben. A nemzeti parasztpárt központi vezetőségét értesítették, hogy Constantin Balan nemzeti parasztpárti polgár házát megtámadták. A támadók Balan többszöri felszólítására sem távoztak, mire ez revolverrel a levegőbe lött. A lövés zajára katonák jelentek meg a helyszínen, akiknek Balan megadta magát. A nemzeti parasztpárt másik két tagját is sulyosan bántalmzták.

FLINTKOTE
ideális aszfalt emulzió mindennemű szigetelési munkálathoz.

FLINTKOTE
Shell gyártmány.
Hogy bizonyos legyen afelől, hogy valódi eredeti anyagot vásároljon kérjen közvetlen szállítást a romániai vezérképviselő raktáraiból.

FRAJII KLEINER
Bucuresti, Strada Culmea Veche No. 2
Calafii, Strada Mare No 75
Kifogástalan munkálatakat teljesít:
Cluj: „IZOLETERN” Piafa Unirei No.

ügyminiszternél. Az angol sajtó, nyilvánvalóan felső utasításra, látható óvatossággal ír az eseményekről. Egyik olasz lap fenyegető cikkére azonban, melyben Farinacci, a fasiszta párt volt főtitkára arról ír, hogy szükség esetén egymillió olasz fasisztát küldenek Spanyolországba, londoni lapok azzal válaszolnak, hogy ehhez előbb teljessen el kellene tüntetni a Földközi tengerrel az angol és francia haditengerészetet.

Eden szerint formális háboru lesz a kínai-japán konfliktusból

(Elsődleges cikkünk folytatása)
dokolták, hogy a kínai japán nagykövetség egyik óre állítólag eltűnt. A hír utóbb valótlannak bizonyult, de a japán haderők ennek ellenére folytatták hadműveleteiket.

London, július 13. (Rador.) Kína nagykövét és Arabia trónörökösét Edén külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta. Edén külügyminiszter az alsóház tegnap esti ülésén részletesen ismertette a kínai-japán konfliktust és hangsúlyozta, hogy a nemzetközi megállapodások értelmében a nagyhatalomoknak joguk van a kereskedelmi utak biztosítására. Észak-Kínában hadsereget tartani, Japán tehát teljesen jogszerűen járt el, amikor megszerzte északkeleti hadseregét. Az sem feltűnő, hogy épp a hadseregek jelenléte miatt állandók voltak az összetűzések. Ez az eset azonban, tekintettel a szemben álló felek makacsosságára, nagyon is komoly és majdnem biztosra vehető, hogy formális háboru lesz belőle. Anglia szívesen venné, ha követitől öt kérnék fel az ellentétek elsimitására, de mindaddig, amíg ily irányu megkeresés nem jön, bele nem avatkozhatik.

Maniu személyesen veszi át az erdélyi és bánáti választási kampányt

BUCURESTI, július 13. A Facla című lap úgy értesült, hogy Maniu Gyula, aki a hét végén tér vissza az országba, személyesen veszi át az erdélyi bánáti választási hadjárat vezetését, amely tekintettel a közelgő községi és megyei választásokra teljes lendülettel folyik. Az erdélyi szervezetek hatalmas fogadtatást készítenek elő Maniu számára — írja a lap.

Ulra pogromot rendeztek a lengyel terroristák

VARSÓ, július 13. A lengyel nemzeti demokráta terrorcselekményeinek újabb állomása Jasionovszka városka, ahol a tüntető több üzletet romboltak szét. A városban lakó háromszáz zsidó család a helységről való távozásra készül. Az újabb pogrom a lengyel zsidóság körében óriási felzúdulást keltett.

Taxa postala
pártibe in num.
No. 224715/929.
10. Telefon: 18-60. Előfizetés: Havonta 110, negyedévente 400, egészévre 1200. Földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre 24. Adó: Havonta 2. Adó nélküli díjazás a KELET a transilvaniai adómentesség egyetlen polgárja. Cikkeink utánnyomtatásának forrás megjelölésével.

A községi választás

Az Adeverul írja: „Összegezték a községi választások eredményét. A számok beértek, a pártok együtt sem tudták megmondani, mint amennyi szavazatot kapott a nemzeti parasztpárt. A liberálisok közgazgatási apparátusától annyi szavazatot kaptak, mint a nemzeti parasztpárt. Ekkészülő bizonyították a nagy tömegek pártokra adta szavazatait. A szélsőjobboldali angol gyökeret, a nemzeti parasztpártot, a vadak, a találtak visszhangra. Ezenfelül pedig nem szabad elfelejteni, hogy a szélsőjobboldali szavazatot kapott a normális körülmények között. A választások az eredményt megsemmisítik, hogy a folytatásjak az utána k... A haditerv nem sikerült. Ezután egyszerűen a nemzeti parasztpártot tartták a választásokat. A legérdekesebb példa itt a választásokat k... A kormánypart biztos Mihalache erőteljes volt. Mihalache azonban nem... A musceli községi választásokon a nemzeti parasztpárt... Látható tehát, hogy nem lehet meghamisítani a haditerveket sem.

Csehek és zsidók

A napokban a cseh románpus Makkabi-ünnepélyek sportbeli erejét közöljük. Ide, erre a cseh devények záróünnepélyére várnak. Az ünnepélyre, az igazság és a magasztosult és pedig hanem főleg a hatóság. Ime a tudósítás idev... „A záróünnepély a vasárnapon zajlott le. A terem közönség feszült figyelmével a Makkabi elnököknek, beszédét. Két nagy felvétel — ugymond — felkészülni az állam vezetői néppel való szellemi szemben kell nevelni a szeszky Tibor kerületében üdvözölte a vezető a csehszlovák közérzetekre. Ezután a Marvan tábornok nevével szült, aki összehasonlít és a zsidó nép hivatás. Nem hódító nép sem a ellenben mind a kettőt felmelt ki a szellemi taiban. Mindkét nép a jogot és igazságot két nép elé azt a felvédekeztek az igazságot colja ki egzisztenciáját a Makkabi vállalta a adatot, amit a cseh népvállalt. Ezért szeszky-lom együttműködése. Zsolna polgármestere jelentette: a szlovák nyelven, hogy bebizonyosága előtt, hogy ebben a mokfácia, igazság és a szokol-egyesületek hosszan kifejtette a világának rokonságát amelyeket a szokol-mottó.”
A tudósítás egyszerűen mázása mögött új világot a zsidó reneszánsz óta zépeurópai állam katonai zentánsai a tisztelet zsidó népről és teljesnek, hogy így is lehet.

A rejtély megoldódott...
...július 24-én:
Ujságírók kertü mulatsága!!